

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-10607/2018-ERU

V Praze dne 24. května 2019

Č. j. 10607-5/2018-ERU

P Ř Í K A Z

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ustanovení § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, v příkazním řízení podle § 90 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), a § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), vedeném pod sp. zn. OSR-10607/2018-ERU s obviněným z přestupku, kterým je společnost **HYDROSPOR spol. s r.o.**, se sídlem Úprkova 966/3, Přívoz, 702 00 Ostrava, IČO: 476 66 374, ve věci podezření ze spáchání přestupku podle § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2018 (dále jen „energetický zákon“) rozhodl

takto:

I. Obviněný z přestupku, společnost **HYDROSPOR spol. s r.o.**, se sídlem Úprkova 966/3, Přívoz, 702 00 Ostrava, IČO: 476 66 374 (dále také „účastník řízení“), **se uznává vinným ze spáchání přestupku podle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona**, kterého se dopustil tím, že v rozporu s § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 15. října 2018 v ochranném pásmu plynárenského zařízení, v Ostravě – Staré Bělé, ulici Chrobákova č. 1043/70, v blízkosti plynárenského zařízení (středotlaké plynovodní přípojky IPE dn 32) činnost spočívající v provádění zemních prací souvisejících s výstavbou kanalizace, v jejichž důsledku došlo k poškození tohoto energetického zařízení, a tím k porušení zákazu poškození energetického zařízení činností v ochranném pásmu i mimo ně.

II. Podle § 35 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s § 91a odst. 7 energetického zákona se účastníkovi řízení, za spáchání přestupku podle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 75 000 Kč** (slovy: sedmdesát pět tisíc korun českých), která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto příkazu na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 14819.

Odůvodnění

Dne 25. října 2018 obdržel Energetický regulační úřad (dále také „Úřad“ nebo „správní orgán“) od policejního orgánu Policie České republiky, Městského ředitelství policie Ostrava, Obvodního oddělení Zábřeh oznámení přestupku, ke kterému mělo dojít poškozením plynovodní přípojky při provádění zemních prací v Ostravě – Staré Bělé, ulici Chrobákova č. 1043/70.

Provedeným šetřením policejního orgánu byly zjištěny tyto rozhodné skutečnosti:

- **zemní práce**, při kterých došlo dne 15. října 2018 k poškození středotlaké plynovodní přípojky IPE dn 32 (dále též „plynárenské zařízení“) v Ostravě – Staré Bělé, ulici Chrobákova č. 1043/70, **prováděl účastník řízení** jako zhotovitel stavby, jak vyplývá z vyjádření stavbyvedoucího pana [REDAKCE] a z protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení;
- k poškození plynárenského zařízení došlo v důsledku činnosti v ochranném pásmu při provádění zemních prací souvisejících s výstavbou kanalizace tak, že po obnažení plynárenského zařízení pomocí ručního nářadí strojník bagru pan [REDAKCE], který předmětnou činnosti prováděl v postavení zaměstnance účastníka řízení, při vybírání ručně nakopané zeminy z výkopu zachytil lžící bagru o plynovodní přípojku, kterou poškodil; Uvedené jednání je pro účely posuzování odpovědnosti za předmětný přestupek **přičitatelné účastníkovi řízení**.
- vyjádření o existenci plynárenského zařízení v zájmovém území výstavby spolu s vymezením podmínek pro provádění prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení **bylo vydáno** správcem plynárenského zařízení;
- vytyčení polohy plynárenského zařízení **bylo provedeno**;
- vzniklé poškození plynárenského zařízení bylo **bezprostředně nahlášeno** místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu;
- veškeré náklady spojené s opravou poškozeného plynárenského zařízení vyčíslené provozovatelem plynárenského zařízení na částku 107 453,33 Kč, **byly bezzbytku uhrazeny**;
- v důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku plynu do ovzduší v množství **2 077 m³** v délce trvání **120 minut**; **k přerušení dodávky plynu konečným zákazníkům nedošlo**.

Podle § 20 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky platí, že právnická osoba je pachatelem, jestliže k naplnění znaků přestupku došlo jednáním fyzické osoby, která se za účelem posuzování odpovědnosti právnické osoby za přestupek považuje za osobu, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě a která porušila právní povinnost uloženou právnické osobě, a to při činnosti právnické osoby, v přímé souvislosti s činností právnické osoby nebo ku prospěchu právnické osoby nebo v jejím zájmu.

Za osobu, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě, se za účelem posuzování odpovědnosti právnické osoby za přestupek považuje dle § 20 odst. 2 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky zaměstnanec nebo osoba v obdobném postavení při plnění úkolů vyplývajících z tohoto postavení.

S ohledem na výše uvedené po prostudování podkladů obsažených ve spisovém materiálu, dospěl správní orgán k závěru, že došlé oznámení neodůvodňuje zahájení řízení se strojníkem bagru, který plynárenské zařízení poškodil, ani se stavbyvedoucím účastníka řízení, neboť se jednání, v jehož důsledku došlo k poškození plynárenského zařízení, dopustili v přímé souvislosti s činností účastníka řízení, které je dle shora uvedeného přičitatelné účastníkovi řízení.

S ohledem na výše uvedené přistoupil správní orgán k vydání tohoto příkazu dle § 90 zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s § 150 správního řádu.

Zákon o odpovědnosti za přestupky upravuje podmínky odpovědnosti za přestupek, druhy správních trestů a ochranných opatření a zásady pro jejich ukládání, postup před zahájením řízení o přestupku a postup v řízení o přestupku.

Podle § 2 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se odpovědnost za přestupek posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele přestupku příznivější.

S ohledem na výše uvedené správní orgán uvádí, že ustanovení § 68 odst. 3 energetického zákona a navazující přestupek dle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona a maximální výše pokuty, kterou lze za předmětný přestupek dle § 91a odst. 7 energetického zákona uložit, nebyly v rozhodném období, tj. od doby spáchání přestupku do současnosti dopadajícím způsobem na projednávaný skutek novelizovány, tzn., že skutková podstata projednávaného přestupku a obsahové znění předmětných ustanovení včetně zákonem stanovené maximální výše možné sankce (pokuty), zůstaly dle příslušných ustanovení energetického zákona zachovány (totožné).

Z hlediska posouzení odpovědnosti účastníka řízení za posuzovaný skutek (přestupek) a uložení správního trestu je tedy s ohledem na výše uvedené rozhodnou právní úpravou zákon o odpovědnosti za přestupky ve spojení se správním řádem a energetický zákon.

Přestupku podle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v § 46 odst. 8, 9, 10 nebo § 68 odst. 3 nebo 5 energetického zákona.

V tomto příkazním řízení se správní orgán zabýval porušením § 68 odst. 3 energetického zákona, který stanoví, že v ochranném pásmu i mimo ně je každý povinen zdržet se jednání, kterým by mohl poškodit plynárenskou soustavu nebo omezit nebo ohrozit její bezpečný a spolehlivý provoz a veškeré činnosti musí být prováděny tak, aby nedošlo k poškození energetických zařízení.

V projednávaném případě je znakem skutkové podstaty přestupku porušení zákazu stanoveného v § 68 odst. 3 energetického zákona, tj. v daném případě poškození energetického (plynárenského) zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není na základě zjištěných skutečností pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo prostřednictvím shora uvedených osob prováděl zemní práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení, v jejichž důsledku došlo k poškození plynárenského zařízení. Tuto skutečnost účastník řízení nezpochybňuje.

Na základě zjištěných skutečností s ohledem na výše uvedené lze uzavřít, že účastník řízení svým jednáním porušil § 68 odst. 3 energetického zákona, čímž došlo k naplnění formálních znaků přestupku dle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

V souvislosti s naplněním formálních znaků přestupku se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky přestupku (společenské škodlivosti) tak, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 8 As 17/2007-135 ze dne 31. května 2007), respektive z § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky, dle které platí, že přestupkem je společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.

Správní orgán má za to, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku, neboť v jeho jednání lze shledat společenskou škodlivost, spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy, při kterém došlo k poškození předmětného plynárenského zařízení s výše uvedenými následky.

S ohledem na výše uvedené je správní orgán přesvědčen, že není v daném případě pochyb o naplnění formální a materiální stránky předmětného přestupku ze strany účastníka řízení.

Správní orgán se dále zabýval otázkou, zda nejsou naplněny podmínky uvedené v § 21 zákona o odpovědnosti za přestupky zprošťující účastníka řízení odpovědnosti za přestupek, tedy zda účastník řízení za přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby přestupku (porušení povinností) zabránil. Ze zjištěných skutečností, však nevyplývá, že by nastala jakákoliv objektivní zákonem předvídaná situace, která by umožnila liberaci účastníka řízení, tedy zánik odpovědnosti za spáchání předmětného přestupku. Z okolností daného případu vyplývá, že účastník řízení poškodil plynárenské zařízení v souvislosti s realizací zemních prací a v důsledku hrubé nedbalosti. Existence plynárenského zařízení byla účastníkovi řízení známa. Účastník řízení je povinen vhodným způsobem ochránit plynárenské zařízení a zabezpečit jej proti poškození, což neučinil.

Ve vztahu k výše uvedenému lze uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání předmětného přestupku.

Za přestupek podle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona lze uložit podle § 91a odst. 7 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Správní orgán s ohledem na zjištěné skutečnosti a shora uvedené okolnosti daného případu, rozhodl o uložení správního trestu ve smyslu § 35 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky ve formě pokuty. Uložení správního trestu ve formě pokuty považuje správní orgán v projednávaném případě za zákonné, vhodné a účelné, přičemž tento správní trest zcela odpovídá rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Při stanovení výše uložené pokuty hodnotil správní orgán jako přitěžující okolnost:

- v důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 2 077 m³ plynu do ovzduší po dobu 120 minut.

Při stanovení výše pokuty je nutno dle § 40 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky zejména zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení – obviněnými z přestupku, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při nedodržování stanovených povinností. Správní orgán při ukládání pokuty jako přitěžující okolnost zohlednil, že účastník řízení je evidován v rámci níže uvedených správních řízení za porušení právního předpisu ve věcné působnosti Úřadu, a to pro porušení § 68 odst. 3 energetického zákona, v rozhodných zněních:

- sp. zn. OSR-09184/2017-ERU, které bylo pravomocně skončeno dne 7. září 2017 nabytím právní moci příkazu č. j. 09184-3/2017-ERU, kterým byla účastníkovi řízení uložena pokuta ve výši 50 000 Kč,

- sp. zn. OSR-08404/2018-ERU, které bylo pravomocně skončeno dne 27. listopadu 2018 nabytím právní moci příkazu č. j. 08404-3/2018-ERU, kterým byla účastníkovi řízení uložena pokuta rovněž ve výši 50 000 Kč,

- sp. zn. OSR-02974/2019-ERU, které bylo pravomocně skončeno dne 9. dubna 2019 nabytím právní moci příkazu č. j. 02974-3/2019-ERU, kterým byla účastníkovi řízení uložena pokuta rovněž ve výši 65 000 Kč.

Při stanovení výše uložené pokuty hodnotil správní orgán jako polehčující okolnost:

- bezprostřední nahlášení poškození plynárenského zařízení a spolupráci se správcem plynárenského zařízení na jeho opravě;
- v důsledku poškození plynárenského zařízení nedošlo k přerušení dodávky plynu konečným zákazníkům;
- účastník řízení svým jednáním poškodil plynovodní přípojku, tedy z energetického hlediska, zařízení menšího významu než např. středotlaký plynovod.
- úhradu vzniklé škody.

Správní orgán se při stanovení výše uložené pokuty zabýval také otázkou majetkových poměrů účastníka řízení, přičemž vycházel z veřejně dostupných informací. Z účetní závěrky [2017] účastníka řízení, evidující údaje ke dni 31. července 2018 (zveřejněné ve sbírce listin v obchodním rejstříku) vyplývá, že účastník řízení dosáhl čistého obratu za účetní období ve výši 184 768 000 Kč a výsledku hospodaření po zdanění ve výši 179 000 Kč.

S ohledem na výše uvedené a vzhledem k tomu, že uložená pokuta byla stanovena ve výši, jak je uvedeno ve výroku tohoto příkazu, tj. při dolní hranici možné zákonem stanovené sazby, nelze v případě účastníka řízení, uvažovat o tom, že by uložená pokuta pro účastníka řízení mohla mít likvidační charakter. Zároveň správní orgán uvádí, že pokuta byla uložena v souladu s § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Poučení

Proti tomuto příkazu lze podle § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

Mgr. Jaroslav Hausknecht, v. r.
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení Praha